Betänkande KoUB 11/2021 rd– RP 54/2021 rd

Kommunikationsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av sjötrafiklagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av sjötrafiklagen (RP 54/ 2021 rd): Ärendet har remitterats till kommunikationsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört
- enhetschef Sini Wirén, kommunikationsministeriet
- regeringsråd Irja Vesanen-Nikitin, kommunikationsministeriet
- överinspektör Katja Peltola, kommunikationsministeriet
- lagstiftningsråd Anna-Stiina Tarkka, justitieministeriet
- polisinspektör Jari Pajunen, inrikesministeriet
- ledande expert Risto Lång, Transport- och kommunikationsverket
- ledande expert Kimmo Patrakka, Transport- och kommunikationsverket
- direktör Veli-Pekka Nurmi, Olycksutredningscentralen
- polisinspektör Konsta Arvelin, Polisstyrelsen
- gränsbevakningsöverinspektör Pertti Normia, Gränsbevakningsväsendet
- tullöverinspektör Juha Vilkko, Tullen
- projektchef Tapani Jaakkola, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland
- verkställande direktör, sjökapten Jori Nordström, Finlands Sjöräddningssällskap rf
- styrelseordförande Matti Pajula, Vattenvägföreningen i Finland rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av
- jord- och skogsbruksministeriet
- arbets- och näringsministeriet
- social- och hälsovårdsministeriet
- Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes)
- Meteorologiska institutet
- Finlands Kommunförbund.

Inget yttrande av
- Konkurrens- och konsumentverket
- Rederierna i Finland rf.

Betänkande KoUB 11/2021 rd

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att sjötrafiklagen ändras så att den motsvarar bestämmelserna i förvaltningslagen när det gäller offentliga kungörelser samt lagen om trafiksystem och landsvägar och lagen om Forststyrelsens jakt- och fiskeövervakning.

De som färdas med vissa farkoster ska av säkerhetsskäl kunna nekas tillträde till slusskanaler eller deras tillträde till slusskanaler ska kunna begränsas.

Behörighetsvillkoren och utrustningskraven för nöjesfartyg som är större än fritidsbåtar preciseras. Det ska vara möjligt att avvika från utrustningskraven i fråga om vissa typer av farkoster. Preciseringar föreslås också i de förfaranden som gäller farledsbeslut och registrering av farkoster. Definitionen av sjösäkerhetsanordningar kompletteras med virtuella säkerhetsanordningar.

Bestämmelserna om registreringsförseelser och överträdelse av fartbegränsningar förtydligas. Vidare föreslås det att befälhavaren på en farkost inte längre ska kunna dömas till böter för avsaknad av adekvata sjökort ombord på farkosten.

Flera av ändringarna i lagen föreslås för att precisera Transport- och kommunikationsverkets bemyndiganden att meddela föreskrifter.

Syftet med propositionen är att öka sjösäkerheten och att i praktiken underlätta tillsynen över efterlevnaden av lagen.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 juli 2021.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

(1) Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Det är bra att propositionen syftar till att öka sjösäkerheten med beaktande av nya fordon och företeelser.

(2) Utskottet välkomnar att gamla slusskanaler ska omfattas av lagens tillämpningsområde och att utrustningskraven och annan lagstiftning beaktas bättre i den föreslagna lagen. Det är också bra att man i den föreslagna lagen har beaktat att helt nya typer av farkoster har kommit ut på marknaden.

Ökad säkerhet

(3) Sakkunniga har föreslagit att användningen av flytvästar ska vara obligatorisk i alla båtar. Det har ansetts att en ökad användning av flytvästar minskar antalet dödsfall på grund av drunkning. En betydande del av dödsfallen inträffar på insjöar, ofta nära stranden och i samband med användningen av små båtar. Framöver finns det skäl att noggrant överväga reglering av användningen av flytvästar. Dessutom framhåller utskottet att en korrekt riktad och effektiv säkerhetskommunikation och attitydfostran har en avgörande betydelse när det gäller att minska antalet dödsfall på grund av drunkning.

Reglering av säkerheten vid evenemang som ordnas i vattenområden

(4) Enligt utredning ingick i den version av propositionen som sändes på remiss en paragraf där Transport- och kommunikationsverket gavs mer omfattande behörighet att avbryta eller begränsa allmän sjötrafik på grund av publikens säkerhet vid evenemang som ordnas i vattenområden, exempelvis motorbåts-, rodd-, sim- eller fisketävlingar. Detta skulle ha gjort det möjligt att snabbt avbryta sjötrafiken utan kungörelseförfarande. Under remissbehandlingen fick paragrafen stort stöd. Trots det slopades den, och ärendet överfördes till kommunikationsministeriet för behandling i trafiksäkerhetsstrategin 2020–2026 inom ramen för säkerheten vid alla typer av evenemang.

(5) Utskottet anser det vara viktigt att man vid den fortsatta beredningen gör en samlad bedömning av hur säkerheten vid evenemang som ordnas i vattenområden bäst kan garanteras och att behövliga bestämmelser sätts i kraft så snart som möjligt.

Ikraftträdande och information

Tidsplan för ikraftträdandet. (6) Vid utfrågningen fäste de sakkunniga utskottets uppmärksamhet vid den tilltänkta tidsplanen för ikraftträdandet. Enligt uppgift har avsikten varit att lagstiftningen ska träda i kraft före seglingssäsongens början, men de facto föreslås den nu träda i kraft vid ingången av juli i år. Bestämmelserna ändras således mitt under säsongen. Utskottet anser att detta i viss mån kan leda till problem. Fördelarna är dock större än nackdelarna med att lagstiftningen sätts i kraft så snart som möjligt.

Behovet av information. (7) Att lagstiftningen träder i kraft mitt under seglingssäsongen ökar behovet av information, så att de som rör sig i sjötrafiken har vetskap om de nya bestämmelserna och kan iaktta dem. Utskottet betonar att det ska anvisas behövliga personalresurser och andra resurser för informationen och fäster därför både kommunikationsministeriets och Transport- och kommunikationsverkets uppmärksamhet vid vikten av att gå ut med information.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunikationsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 54/2021 rd utan ändringar.

Betänkande KoUB 11/2021 rd

Helsingfors 25.5.2021

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Suna Kymäläinen sd
vice ordförande Ari Torniainen cent
medlem Pekka Aittakumpu cent
medlem Sandra Bergqvist sv
medlem Seppo Eskelinen sd
medlem Jouni Kotiaho saf
medlem Johan Kvarnström sd
medlem Joonas Könttä cent
medlem Sheikki Laakso saf
medlem Jenni Pitko gröna
medlem Mirka Soinikoski gröna
medlem Kari Tolvanen saml
medlem Ano Turtiainen at
medlem Paula Werning sd
ersättare Jari Myllykoski vänst
ersättare Jari Ronkainen saf.

Sekreterare var

utskottsråd Mika Boedeker.